

prof. dr Vladimír Gonč
Słowacka Akademia Nauk, Bratysława

***Trendy formowania tożsamości regionalnych i transgranicznych
oraz „nowych sąsiadów”. Doświadczenia Republiki Czeskiej, Słowacji i Austrii***

Czym jest normalność i jak dotrzeć do niej? Odpowiedzią, na tak postawione pytanie, są sprzeczne koncepcje w różnych społecznościach. W opinii publicznej daje się zauważyć fikcja „teraźniejszości bez przeszłości” oraz fikcja monodymensjonalnego kierunku do przyszłości. W referacie zostanie poruszony problem podwójnej i wielowymiarowej tożsamości jednostki, a także tożsamości wielowarstwowej. Zaprezentowane zostaną zmiany dynamiki regionów, zwłaszcza regionów przygranicznych, czyli sąsiadów.

W referacie zostaną zestawione ze sobą regiony o zróżnicowanym wzroście demograficznym i ekonomicznym. Omówione zostanie także niebezpieczeństwo powstawania wielkich „stref głuchych”, jako trend dezintegracji państwa.

Ponadto daje się zauważyć wzrost masowej migracji i imigracji na początku XXI wieku. Jego efektem jest wzrost udziału cudzoziemców na rynku pracy i w szkołach wyższych. Aktualnym problemem współczesności jest trend prowadzący do zmian terytorialnego pochodzenia imigrantów. Tym samym daje się zauważyć pragmatyzm i nacjonalizm w stosunkach między nowymi sąsiadami.

Istotnym elementem referatu będzie interkulturalizm jako rozwiązanie, a nie asymilacja, nie multikulturalizm. Poruszony zostanie także problem akceptacji imigrantów w opinii publicznej. Z jednej strony jest imigracja „przyrodzona” jako imigracja „dobrych pracowników”, a z drugiej – imigracja osób „nieprzydatnych”. Przykładem może być schematyczny obraz pracowitych Ukraińców, Wietnamczyków, Mongołów oraz leniwych muzułmanów. Pozostaje otwartym pytanie: czy wszyscy, którzy mówią po niemiecku, są Niemcami?, a także wyjaśnienie zagadnienia regionu „Centrope”.